

TÖRDÉRKERET

-SZÜNIDŐ...ISKOLA!-

Bemutatkozunk

- Gyűrű utcai játszótér

Észkerék

- Gondolkozz, oldd meg!

Kalendárium

- Szent Mihály hava

Információk

- Mit? Hol? Mikor?

Mese

- Vízianyó jötette

Pályázat

- Spanyolország

Az első...

1998. július 22-én nyitotta meg kapuit a Gyűrű utcában, a máltai játszótérek közül ez volt az első. Kíváncsian várták szülők, gyerekek, hogy milyen lesz és mitől más ez a játszótér.

Mostanra már 3 éves lett, és azóta is lelkesen jönnek a gyerekek.

A nyarat a május utolsó hetében megtartott gyereknapal kezdtük, ahol sok vetélkedő, kézműves foglalkozás volt.

Az erről készült képek azóta is előkelő helyen díszelnek.

Másik kiemelkedő ünnepségünk a játszótér 3. születésnapja volt július 22-én, vasárnap.

A rossz idő ellenére sokan ünnepeltünk. Nagy sikert aratott a felfújható gumivár, rókakeresés és a torta!

A kamasz fiúk segítettek felásni a

homokozót, hogy a kisebbek jobban tudjanak játszani. Több szülő és nagyszülő segítette munkánkat: papírt, játékot és sok más ajándékoztak a játszótérnek. Ezenkívül sok gyerek segített a gyomlálásban, parlagfüirtásban; mindenkinek köszönjük.

A szünet alatt csütörtökönként tartottunk foglalkozásokat: origamiztunk, festettünk, karkötőt fontunk, só-liszt gyurmáztunk, gyöngyöt fűztünk. Az iskola kezdés után vasárnaponként lesznek a foglalkozások.

Reméljük, a nyaralásból hazaérkezőkkel szeptembertől sok új programot tudunk megvalósítani, amikről az újságból tájékozódhattok majd.

Anhoffer Gizella, Tomkó Júlia

ALBUMUNKBÓL

- képek az elmúlt 3 évről -

...mitől más ez...

...lelkesen jönnek...

Gyereknapi vetélkedő

Születésnap - a gumivár

Újabb játszóteret avattunk!

A Máltai Játszóter Program keretében az ötödik játszóteret adták át a III. kerületben, amelynek építését Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata finanszírozta. Az újabb játszóter a Tímár utcai H É V - m e g á l l ó közelében, a Lajos utcában nyitotta meg kapuit.

A megnyitóra 2001. augusztus 14-én a délutáni órákban került sor. A játszóteret *Tarlós István*, Óbuda-Békásmegyer polgármestere, *Kozma Imre* a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke és *Vecsei Miklós* a Máltai Szeretetszolgálat Budapesti Központjának vezetője adta át a gyermekeknek.

A kánikula ellenére sokan eljöttek, sőt voltak olyanok is, akik már órákkal előbb ott voltak kíváncsiskodni, megnézni az utolsó munkálatokat.

A megnyitó után többen a "vizesjátékhoz" rohantak, hogy hűsítsék magukat. Hamar népszerű lett a "kötelesjáték" is, ami szintén új színfoltja játszótereinknek. Emellett az ismerős játékokkal is találkozhatnak azok, akik már jártak a Máltai Szeretetszolgálat Játszóterein. Télen sem esünk kétségbe, barátságos faházba húzódhatnak be, akik fáznak.

Minden évszakban szeretettel várunk mindenkit!

Szeptember

Szent Mihály hava

A szeptember hónap nevének magyarázatához nem írhatom nektek azt, hogy egy híres római császárról vagy sikeres hadvezérről vagy esetleg Septembiosról kapta volna a nevét, mert ez nem volna igaz. Ilyen nevű híres ember nem volt, s a hónap neve a régi római naptárban elfoglalt, a sorrendben hetedik (septem = 7) helye miatt van.

A hónap érdekessége abból is adódik, hogy bár már őszi hónapnak számít, de ilyenkor azért még sokszor, sokat süt a nap, s hideg őszi szelek sem jelentkeznek még gyakran.

A szeptember az első „ember végű” hónap, s a régi népi szólás is „szép embernek” tartja.

Ilyenkor érik be nagyon sok gyümölcs (alma, körte, dió, szilva, stb.), ami télre való vitaminraktározást segíti.

Szeptember elején, jelesül most 3-án megkezdődhet az új tanév, ami - remélem és kívánom nektek - sok új élményt, tudást, tapasztalatot és barátot hoz majd.

Szeptember 8-a Kisboldogasszony napja. Fecskehajtó Kisasszony napjának is tartják, ugyanis e napon kelnek vándorútra a fecskék és más vándormadarak. Sok helyütt ez a dióverés napja is.

Szeptember 12-e Szűz Mária neve napja. Szeptember 21-én, Máté napján van az őszi napéjgyenlőség. Ekkor veszi kezdetét a csillagászati ősz.

Szeptember 24-én van Szent Gellért püspök névünnepe, s ez a nap a kezdete a késő őszi elhúzódó pásztorünnepeknek.

Szeptember 29-én, Szent Mihály napján vásárokat, önfeledt mulatságokat rendeztek. Szintén ezen a napon hajtották be a legelőről a faluba az állatokat, tavaszig már nem vezették ki őket újra.

Remélem, ez a hónap alkalmat ad majd nektek arra, hogy könnyebben átlépjétek a vidám, sok pihenéssel, kalanddal teli szabadságból a most már kötelezettségeket, szorosabb napirendet kívánó munkás hétköznapokba.

Bízom ebben azért is, mert az őszi erdő, a gyönyörű színekbe öltözött fák, hegyoldalak csalogatóak lehetnek a kirándulni vágyóknak. Lehet már színes leveleket gyűjteni, és azokból szép képeket ragasztani. Találhatunk ezernyi termést a fák alatt.

Ezek, meg még sok minden más program változatos kikapcsolódást nyújthatnak a tél beállta előtt.

Akkor nosza rajta, találkozzunk egy almaszüreten, dióverésen vagy az őszi erdő ezernyi kincsét gyűjtögetve!

Nevezetes dátumok:

Jeles napok:

Szept.1.: A II. Világháború kitörésének emléknapja

Szept.8.: Az írástudatlanság elleni küzdelem nemzetközi napja

Szept.18.: A rokkantak napja

Szept.21.: A magyar dráma napja
(Madách Imre: Az ember tragédiája című drámájának ősbemutatója tiszteletére)

Szept.22.: Takarítási világnap
(az ENSZ Környezetvédelmi Programja nyomán: „Gondolkozz világ méretekben és cselekedj otthon...”)

Vallási ünnepek:

Szept.8.: Kisboldogasszony ünnepe

Szept.12.: Fájdalmas Anya ünnepe

Szept.14.: Szent Kereszt felmagasztalása

Szept.21.: Szent Máté apostol napja

Szept.24.: Szent Gellért püspök és vértanú napja

Szept.29.: Szent Mihály, Gábor, Rafael főangyalok napja

Vízianyó jótette

Egyszer egy árva leány a tóparton üldögélt a folyó torkolatánál, és siratgatta temetőbe költözött apját és anyját. Panaszkodott, hogy rosszul megy a sora, mert gonosz gazdasszonya és gazdája van. Egyszerre valaki a vállára tette a kezét. Felnézett: egy szép, aransárga hajú, barna szemű asszony állt mellette különös öltözékben. Fehér köveket tartott a kötényében, s nyájasan mosolyogva mondta:

- Ne sírj! A rossz napok után jobbak virradhatnak rád!

Ezekkel a szavakkal az árva leány ölébe öntötte kötényéből a köveket, s így szólt:

- Menj haza, s rakd bele ezeket a köveket a ládádba. De ne szólj róla senkinek, mit hallottál ma tőlem, vagy mit adtam neked. Annak viszont, aki holnap kérőbe jön hozzád, beszélhetsz, s megmutathatod, amit most a kötényemből kapsz.

Az árva leány először szóhoz sem jutott a csodálkozástól, végül azonban szomorkásan elmosolyodott, s így szólt:

- Kérő? Nem tudom, ugyan ki kérhetné meg szegény kezemet!

- Majd meglátod! Higgy a szavamnak: én még soha senkit se csaptam be!

Az árva leány meg ezt kérdezte:

- Honnan jöttél ide, s honnan tudod, mi történik holnap?

- Hogy ki vagyok, s honnan tudom, azt most nem mondhatom meg. Hogy hová való vagyok? Oda, ahol a Nap, a Hold és a csillagok alulról felfelé látszanak, s a hegycsúcsok meg a fák sudarai lefelé nőnek. Ott, ahonnan én jöttem, senkinek se megy rosszul a sora, ott nincs gonosz gazda, se gazdasszony, se forróság, se hideg, ott nem sír senki, se nem panaszodik.

- De honnan termettél ilyen váratlanul mel-

lettem? - kérdezte a leány bátorságra kapva.

Az idegen asszony mosolyogva mondta:

- Onnan jöttem, ahova most megyek - s ezekkel a szavakkal belépett a vízbe.

Az árva leány most már megértette a dolgot, s akaratlanul kicsúszott a száján:

- Te vagy a Vízianyó?!

Még jóformán ki se mondta, a különös idegen máris eltűnt. A leány álmoknak tartotta volna az egészet, de a fehér kövek az ölében arról tanúskodtak, hogy mégis igaz volt.

A leány gyorsan hazament, s csak úgy tréfából betette a köveket a ládájaiba. Másnap jött

egy módos gazdalegény, s feleségül kérte a leányt.

A leánynak eszébe se jutott a tegnapi vízparti eset, csak mikor a vőlegény hazafelé indulóban volt.

Ekkor elmondta, mit látott tegnap, s odavezette a legényt a ládájaához. Amint felemelte a láda tetejét, látják, hogy

a láda csaknem félig van ezüstpénzzel. A legény megölelte a leányt, s így szólt:

- A pénz csak pénz. Nekem eddig is volt belőle elég. A te gazdagságod nem tesz engem boldogabbá, mint voltam. Akivel azonban a Vízianyó jót tesz, az a legjobb, legbecsületesebb ember. Áldás van rajta, s gyarapszik, növekedik a keze alatt minden.

A vőlegény szava igaznak bizonyult: miután egybekeltek, boldogan éltek, jól ment a soruk, s végül nagyon gazdagok lettek. Az egykori árva leányból a környék legjobb szívű gazdasszonya lett, segített a bajba jutottakon, senkit se eresztett el üres kézzel, aki kérni jött hozzá, s anyjuk helyett anyja volt az árváknak.

Illusztrálta: Marton Bea

Észkerék

MIÉRT HULLANAK LE ÖSSZEL A FALEVELEK?

A növények őszi lombhullása alkalmazkodás a hideghez. Télen a fák életképessége szünetel. A fának a "téli álma" tulajdonképpen önvédelem. A kemény fagyban jéggá dermedne a fa nedvkészlete, és valósággal forgácsná feszítené szét a fát. A Föld néhány pontján, ahol a különleges földrajzi adottságok következtében nincs tél (például az egyesült államokbeli Floridában és a kivételesen enyhe éghajlatú csendes-óceáni Vancouver-szigeten), nem alusznak téli álmat a fák. Megsárgulnak és lehullanak a levelek, de már ott vannak az új rügyek, és hamarosan ki is bomlanak. És vajon miért nem csupaszok soha az örökzöldek? Aki már járt fenyőerdőben, tudja, hogy milyen vastag száraz fenyőtű szőnyeg fekszik a fák alatt. A fenyők, általában az örökzöldek folyamatosan cserélik a leveleiket. A szétfagyástól megvédi a fenyőfákat gyantás, terpentines nedvük. A szibériai tajgában mégis előfordul, hogy a 40-50 C-fokos hidegekben ágyúlövészertű durranással hasad meg egy-egy megfagyott örökfenyő.

MIÉRT SZÍNES A GYÜMÖLCS?

Csak azok a növények maradtak fenn az évmilliók folyamán, amelyek magvaikat el tudták juttatni mind messzebbre és messzebbre. Van, amelyeknek a magját a szél viszi, mint például a gyermekláncfűt, van, amelyikét a többi élőlény. Ilyenek a gyümölcsfák is. Az élőlényeket messziről odacsalogatja a sokat ígérő szín, és mivel a gyümölcs íze is jó, elviszik, magjait pedig elhullatják. A napfény érleli azokat a vegyi folyamatokat a gyümölcs héjában, amelyek színeit adják. Ma már az ember persze természetesen szaporítja a gyümölcsöket.

TUDOD - E,
HOGY...

MIÉRT REPÜL A REPÜLŐGÉP?

Mert hajtóműve és megfelelő alakú szárnya van. A hajtómű lehet motor, légsavarral vagy sugárhajtómű. Ezeknek köszönhető, hogy a repülőgép előrehalad, legtöbbször igen nagy sebességgel. A szárnyak alakja, keresztmetszete a gyors előrehaladás közben felhajtóerőt "termel". Mindenki megfigyelheti, hogy a kassé ferdén tartott papírlap felemelkedik, ha a szél fújja, vagy ha mi mozgatjuk a levegőben. Ezért emelkedik magasba a papírsárkány is. A repülőgépek szerkezeti olyan szárnyfelületeket alakítottak ki, amelyeknél a felhajtóerő - kellő gyors előrehaladás mellett - igen nagy, akkora, hogy a nehéz gépet minden utasával és rakományával együtt a magasba emeli, és a repülés egész ideje alatt ott is tartja.

MIÉRT UGRIK A LABDA?

Mert rugalmas anyagból van, és mert rugalmas anyag van benne. A tömör gumilabda is ugrik, de csak akkor ugrik nagyot, ha kicsi: ha már nagy, olyan nehéz, hogy kezelhetetlen. Ezért töltik meg azzal a könnyű és rugalmas anyaggal, amivel a járművek gumibroncsai is tele vannak: levegővel. A levegő, annak ellenére, hogy gáz és hogy könnyű, bizonyos határon túl nehezen nyomható össze, rugalmas. Ha összenyomják, igyekeznek visszatérni eredeti helyzetébe, ezért amekkorát üt vagy rúg az ember a labdába, akkorát pattan vissza a labda.

Információk

Gyűrű utca:

programok: 15-17 óráig, vasárnaponként:

- szeptember 9.: bábkészítés
- szeptember 16.: origami hajtogatás
- szeptember 23.: gipszöntés
- szeptember 30.: festés

Husztí út:

A részletes programokat a faliújságra kifüggesztve találhatjátok meg!

Zemplén utca:

programok:

- baba-mama klub
- filmklub
- tűzzománc ékszerkészítés
- családi hétvégék
- kézműves foglalkozás (kisiskolásoknak)

Az időpontokat a faliújságra függesztjük ki!

Kerék utca:

A részletes programokat a faliújságra kifüggesztve találhatjátok meg!

A feladatok megoldását névvel ellátott borítékban adjátok le a játszótér dolgozóinál a megjelenést követő tíz napban. (A helyes megoldásokat és az általatok elért pontszámot a megjelenés után két héttel a játszótérek hirdetőtábláján találhatjátok meg.)

1. Karikázd be a helyes választ!

- Hogy írják helyesen?
a, Battyányi tér **b**, Batthiányi tér
c, Batthyány tér
- Melyik a Föld leghosszabb folyója?
a, Amazonas **b**, Mississippi
c, Nílus
- Melyik ország fővárosa Athén?
a, Lengyelország **b**, Ghána
c, Görögország
- Ki volt Kabos Gyula?
a, Afrika-vadász **b**, filmszínész
c, tervezőmérnök
- Kinek írta híres leveleit Mikes Kelemen?
a, Mátyás király **b**, II. Rákóczi Ferenc
c, Bethlen Gábor
- Milyen nemzetiségű a nagy meseíró, Andersen?
a, finn **b**, dán
c, svéd
- Milyen állat a Fekete István regényből ismert Kele?
a, gólya **b**, fecske
c, róka
- Ki konstruálta meg az első gőzmozdonyt?
a, Edison **b**, Kempelen Farkas
c, Stevenson
- Mit nevezünk a „sivatag hajójának“?
a, homokfutó **b**, teve
c, Noé bárkája
- Ki indította el Európában a könyvnyomtatást?
a, Leonardo da Vinci **c**, Newton
b, Guttenberg

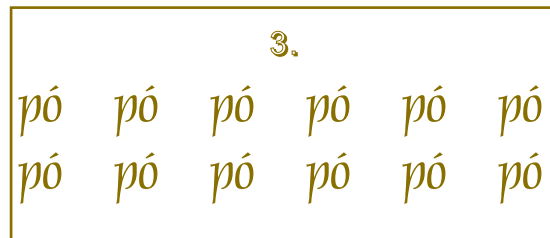
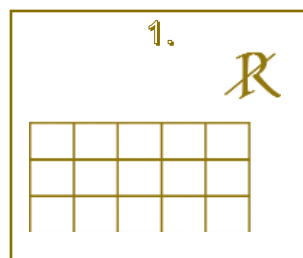
II. Egészítsd ki az alábbi szavakat a hiányzó részeknél úgy, hogy magyarországi városokat kapj!

S _ _ F _ K
 T _ K _ J
 V Á _
 S Z _ N T _ _ D R _
 K _ L _ C S _
 T _ H _ N Y
 D _ N _ Ú J _ _ R _ S
 S _ R B _ G _ R D

III. Az összekeveredett betűkből híres magyar költők és írók nevét rakhatod ki!

.....
 NAAYR JOSNÁ _____
 ÓMAR NECFRE _____
 SZFEÓJ LITATA _____
 ÓTEPIF DOSNÁR _____
 HÁTMIKSZ LÁMÁNK _____
 LIBASSA LÁBINT _____

IV. Képrejtvények

A kis képek két állat, egy növény és egy foglalkozás nevét rejtik.

ISMERD MEG A FÖLD ORSZÁGAIT !

Augusztus 22-én tartottuk meg a Magyar-napot, szokás szerint fantasztikus sikerrel. E havi témánk **Spanyolország**. A kérdésekre Te is leadhatod a megoldásodat a játszóterek dolgozóinál.

Beküldési határidő szeptember 22., déli 12 óra

ÍME A KÉRDÉSEK:

1. Mi Spanyolország fővárosa?
2. Melyik sziget van legközelebb Spanyolországhoz?
 - a, *Málta*
 - b, *Ciprus*
 - c, *Mallorca*
3. Milyen éghajlata van Spanyolországnak?
4. Melyik terület nem tartozik Spanyolországhoz?
 - a, *Katalónia*
 - b, *Aragónia*
 - c, *Kasztília*
 - d, *Gallia*
 - e, *La Mancha*

5. Melyik heglánc választja el Spanyolországot Franciaországtól?
6. Egy híres XX. századi spanyol költőtől idézünk. Ki ő ? (Keresztneve: Federico García)

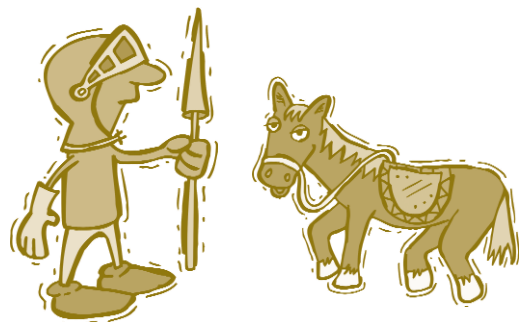

„Torreádoorocskák körbe ácsorogják
Nézi a borbély, ajtaja tárva
Biccen ütemre tar koponyája
Trallalaláz, csodadalt
Lola aki nézi tócsa vizébe
Szép-e, szép-e a képe...“

7. Hogy hívták Don Quijote szerelmét?
8. Ki volt az első spanyol, aki Amerika földjére

lépett?

9. Mi a paella?
10. Mit jelent a *Don* szó a spanyol nevek előtt?

+1. Ki volt Don Diego Delavega? Élt-e valójában?

Kiadja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budapesti Központja

Szerkesztő: Till Csaba ■ Lektorálta: Frankó András ■ A lapot írták: Anhoffer Gizella, Juhász Zsófia,
Mészáros Márta, Palotai Ilona, Schreiber Lívია, Tomkó Júlia ■ Tördelte: Farkas Péter ■
Felelős kiadó: Vecsei Miklós ■ A NYOMDAI MUNKÁKAT A FOLPRINT GYORSNYOMDA VÉGEZTE

Levélcím: 1033 Budapest III, Miklós u.32.
Telefon: 388 - 87 - 60, 388 - 89 - 20
Fax: 368 - 42 - 83
E - mail: mmszbp1@elender.hu
Website: www.kronos.hu/mmszbp